

Ese de dóne ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre annu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de annu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de annu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre annu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de annu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl., éra mai sus 5 fl., intielegandu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiuniloru se se anticipe.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Demitriu Bolintinianu

poetulu escelinte alu natiunei romanesci, in 21. aug. nóptea mori intr' unu spitalu din Bucuresci.

„Telegrafulu“ din Bucuresci ni aduce acestu necrologu:

Demitriu Bolintinianu este nascutu la 1826. in Bolintini, aprópe de Bucuresci. Elu si-a facutu studiele in colegiulu Santului Sava, apoi s'a atasiatu la unu Ministeriu. Patriotulu Stefanu Golescu, acel'a care 'si-a cheluitu colosala stare numai pentru fapte bune, vediendu eminentulu talentu alu poetului, espresu in poesiele ce tiparise atunci de curendu, impreuna cu alte persóne se decisera a-i inlesni midilóce se mérga se-si complete studiele, unde se si duse; evenimintele inse de la 1848. ilu chiamara in tíera, unde se arétà unulu din cei mai zelosi aoperatori ai causei nationale, si redige mai multu timpu jurnalulu *Poporulu suveranu*.

Dupa caderea Revolutiunii, intre cei trecuti in firmanulu de esilu se gasiá si poetulu Bolintinianu, care paresi tíer'a si se duse mai anteu in Franci'a si apoi in Turci'a, unde scrise acele feerice poesie: *Florile Bosforului*.

La 1855. Principele G. Ghica i oferí o cathedra de literatura la Iasi, dar Turci'a refusá de a-lu lasá se intre éhlar in Moldov'a.

In esilulu seu lucrà multu, scrise multime de poesii, mai cu séma patriotice. Poesiele *Cantece si plangeri*, nu coprinde in ele de catu *tineréti'a dorului si lacremile patriei* pe care le invoca poetulu spre a-i usurá suferint'a esilului.

In urm'a Conventiunei de la Paris, poetulu intra in tíera cu cei lalti esilati. Ací éra se puse la lucru: scrise in diferite jurnale, scóse éhlar unu jurnalulu alu seu *Damboviti'a*, luptà pentru unire cu totu foculu patriotismulu ce avea, si fuse unulu din cei cari aprinse entusiasmulu ce aduse pe 24. Ianuariu 1859.

Sub nou'a stare de lucruri, poetulu ocupà diferite functiuni importante: incepu ca comisaru dunarénu, devení ministru si sfarsí ca consiliaru de Statu. Sub regimulu de la 1866. fu alesu senatoru. Lupt'a inse, veghiare, lucrulu slei acea inteligentia care dedese tierii atate capete de opera. O bóla, unu felu de paralisia ilu facu se nu mai póta face nimicu. Miseri'a vení, bibliotec'a se puse la loteria, toti pe cari elu ii ajutase, toti acei cari ilu lingusiau candu éra la putere si profitau de tóte avantajiele positiunii sale, pana si cei mai intimi amici si rude, ilu paresira; si fu silitu se-si gasésca unu asilu in Spitalulu de la Panteleimonu, unde doctorulu Davila, unu strainu din nenorocire, ii dete tóte ingrijirile pana la mórte!

Demitriu Bolintinianu, bardulu Romaniei, mortu in Spitalu! Éta o fapta care adi, in secolulu alu XIX, nu mai credéamu se mai vedemu!

Ce derisiune a sórtei! Ce esemplu pentru acei cari voiescu se lucre, se-si sacrifice tineretiele progresului si infloririi tierii, pentru ca se móra in spitalu!

Tinerime, alu careia este viitoriulu! Déca voiesci se lucre cu onestitate si abnegatiune, se te devotezi bine-lui publicu, natiunii tale, te astépta mórtea in spitalu! Déca voiesci se insieli, se scamotezi, se tradezi, se te téraesci, se lingusiesci, te astépta favoruri, banci, mosii; vei morí in palatulu teu si te va cercetá la bóla o multime de amici si cunoscuti.

A lege!!

Prim'a Reuniune preotiésca romana.

„Sculati-ve, dupace ati siediutu, ceice miancati panae durerii. Cant. trop. 126 v. 3.
Intórce Dómne robí'a nóstra ca páraele in Austru Cant. trop. 125. v. 5.

Éra o di revolutionaria cea din 8 Augustu a. c. Se pareá cá natur'a voesce se probeze tari'a cuiva, se pareá cá o vóce divina deduse ordinu tempestatii de a se miscá, pentru ca acea divinitate se póta esaminá ei censurá statornicí'a si resolutiunea preotimei romane, carea se pareá

a fi uitata de lume, pentru miscarea sa cea moderata, intre imensele varietuni ce se producu de lumea moderna, pe spatele nefericite ale globulu pamentescu.

Preotimea dórme, — diceau unii dintre crestini nostri. Éra altii diceau: preotimea nóstra e desmoralisata! Adeca cei ce lucrau in interesulu biserice si natiunei si se luptau moralicesce pentru interesele credintiosiloru lor, aceia dormiau, de aceia nu sciá nimenea, erau neinsemnate tóte ustanelele lor: pentru ce? pentru cá ei tieneau la devis'a Mantuitoriului: „*celu ce se naltia, smerí-se-va si celu*

ce se smeresce naltă-se-va; ei nici candu nu au facutu larma prin lume si tiéra, cà ei s'au luptatu asia séu asia, ci au lasatu tôte aceste laude a le secerá aceia; cari nu aveau mai nici unu meritu in lucru.

Are poporul romanu o traditiune parabolisata, care fórte se nimeresce cu meritele preotiloru si cu laudele ce si le castiga unii, ét'o pe scurtu: „Candu au venitu turcii si tatarii in tierile nóstre, si au fostu luatú tôte de la noi, romanii s'au sculatu cu totii a supr'a loru, si i-au dimicatu asia, in câtu abia a remasu unulu se duca veste la imperatulu loru; dupa bataia romanii toti au mersu la averile si casele loru, éra ungunii au venitu in urma si au culesu tôte capetele si le-au dusu la imperatulu, laudandu-se cà ei au nemicitu pre turcii din tiéra, si asia imperatulu de bucuria a-poruncitu se se numésca tiér'a acést'a dupa numele loru tiér'a ungunésca. —

Asia a patitu si preotimea. Unde erá vorba de ceva fapte de lauda, de acolo preotimea erá eschisa: éra unde erau blame, acolo figurá totu clerulu. — Asia mergeu aceste pana acum'a la judecat'a publica, „*Difficile est tacere cum doleas*“ dice Cicero.

Cristosu a avutu numai doispredece apostoli si intre acesti'a anca s'a aflatu unu Iud'a, inse pentru aceea ceia lalti unspredece, nu s'au impartasitu de blamele lui, nici n'au strigatu dupa ei nimenea: acesti apostoli au vendutu pre Invetiatoriulu loru!

Preoti sunt mai multi, deci nu e mirare cà se afla si mai multi de unu Iuda, dara pre acestia, ar trebui numiti cu numele loru, éra se nu pórte numele colectivu de preotime, pentru cà: *dela unulu nu se póte conchide la toti.* Dar „ajuta-ne Dómne! càci cuviosii s'au impucinatu si cei credintiosi pieru dintre fiii ómeniloru. Falsitati vorbescu ei intre densii, buze viclene in inima si inim'a a graitu rele,“ psl. 11. v. 1 si 2.

„Inceputulu intieptiunei este fric'a lui Ddieu.“ Si ce este fric'a lui Ddieu in intiesulu mai latu? este moral'a! si ce putere are moral'a? are putere de a sustiené omenimea in statulu quo, in contielegere si fratietate, ea persecutéza reutatea si ilegalitatea in radechin'a ei, in anim'a si in consciinti'a omului. Scól'a, unde se propaga moralitatea e biseric'a, acelu' locu santu unde omulu prin divina putere misteriósa se impartasiesce cu Ddieu si se intaresce in moralitatea sa, éra pentru de a o latí si vesti sunt chiamati

preotii, cari se numescu si pastorii turnei lui Cristosu, adeca a poporului. Acesti pastori ai lui Chistosu, nici candu nu si-au paresitu turm'a loru, nici au lasat'o in gur'a lupiloru, ci au suferitu din preuna cu ea tempestatile evului mediu, cu statornicia, si fara de multa dauna li-au succesu a o trece peste riulu Iordanului in pamentulu dorintiei: „Candu s'au ridicatu ómenii asupra nóstr'a, éta ne-ar fi inghititu pre noi de víi; candu s'au iutitu mani'a loru preste noi; éta ap'a ne-ar fi inecatu pre noi. Piriu a trecutu snfletulu nostru, éta a trecutu sufletulu nostru ap'a cea fara stare Cant. trep. 123 v. 2, 3 si 4.

Déca vom cercetá cu sinceritate, óre nu vom poté constatá: cumca preoti romani de astadi — nu dicu fara esceptiune — tocmai asia si-implinescu chiamarea loru, ca si cei vechi? Ba vom pote chiaru se aducemu documinte multe, déca vre-unu Tom'a ni-ar replicá.

Veniti, Domniloru, câtu de pucinu in midiloculu poporului, inse nu ca solgabirae séu notari — de cari tremura poporul, ci ca preoti, si atunci judecati cu inima curata, cine e preotulu, si cum se lupta elu numai cu puterea cuventului!

Constitutiunea cea próspeta in biseric'a nóstra e casi o sabia bine ascutita dara in man'a unui copil nepriceputu de care, de nu vei grigi neincetatu cu cea mai mare atentiune, vei gasi pre copilul taiandu-si manile séu picioarele proprie, si cine sunt parintii cari au de a padi de acestia? sunt preotii.

Se padimu dara ca copilulu se nu crésca prostu cu sabi'a in mana, càci acusi o va indreptá a supr'a capului seu si alu parintiloru sei, si *de se va bate pastoriulu atunci se va risipi turm'a*, a disu Cristosu.

E de lipsa dara ca facia de acestea, se se afle unu midilocu, prin care parintii se aiba auctoritate, càci numai atunci vor avé influintia, sfaturile parintesci.

Dotatiunea preotiloru e celu mai necesariu midilocu in privinti'a acést'a, inse aceea se fia dotatiune. Pe langa acést'a mai sunt cam multe si tôte se vor poté implini si curá, prin o contielegere buna si intielépta; numai se nu se pré laude intieptulu intru intieptiunea sa, nici celu bogatu intru averea sa, càci numai asia poté asiedia o cetate in munte.

Ca se potemu face tôte acestea, avemu lipsa de voia si de zelu, pentrucà *nimica mare in lume nu se póte face*

FOISIÓRA.

Igiein'a si scól'a.

(Continuare.)

In care etate se incépa copilulu a amblá la scóla?

Scól'a cu instructiunea metódica este pentru copilul acelu locu, care pretinde activitatea crerului seu, ar trebui dara, ca maturitatea crerului si unu oresi-care gradu de dezvoltare alu organismului, seu mai vertosu alu sistemii muscuarie si osóse*)

*) De si modesti'a 'mi impune se nu vorbescu in caus'a propria, totusi tienendu-se acést'a de obiectulu ce-lu tractámu, mi iéu libertate a trage atentiunea dloru invetiatori la cele dóue carticele: Catechismulu sanctatii si catechismulu antropologicu, edate de mine la anulu 1870., cu cea mai mare seriozitate cu atât'a mai multu, cu câtu fora cunoscentie antropologicu, fisiologicu si igieinistice, nici unu invetiatoriu nu va poté invetiá pruncii dupa adevrat'a metoda intuitiva, nici ii va sci pazi de multe daunatuni si de morbiu ce se potu desvoltá in scóla, precum veduramu mai sus. E adevratu, cà acele carticele sunt micutie, inse cu cugetu, cà d'upa gradulu desvoltarii invetiatoriloru nostri sunt destulu de potrivite a-i luminá numai de le-ar luá mai de multe ori in mana, le ar ceti si preceti invetiá si de rostu, si astfelu s'ar familiarisá ou cuprinsulu loru. — Dela mai multi invetiatori ni-au venitu cele mai magulitório observatiuni despre ele, — comisiunea censuratória le-a aflatu de bune, inse a facutu si o observare, dupa parerea mea ceva-si, naiva, dicendu cà pentru termini technici nu se potu introduce in scóla dintr'odata, ca obiecte de invetiamentu, ci unmai *ca carti de cetitu.* Eu inse intrebú, óre fisic'a, itori'a naturala, Geografi'a etc.

se preciseze timpulu, candu are se incépa scól'a. Dar fiindu cà sciinti'a medica nu are date positive despre inceperea poterii cugetatória a crerului, s'a primitu din partea medicinale numai atât'a, cà pana la alu 6. anu crerulu copilului este mai apatosu si precumpanitu de maduv'a spinarii, si pentru aceea pana la anulu acést'a nu se póte pune in lucrare metódica cugetarea, fora a dauná desvoltarea crerului. Pedagogii dara si respectulu de statu au desemnatu anulu alu 6—7 alu vietii de acél'a, in care copilulu este maturu de a frecuentá scól'a. Mai provinu inca in desvoltarea copiiloru conturbatiuni, in câtu absolut'a decisiune a maturitatii

nu au termini technici cum trebuie se aiba ori ce sciintia si pentru ce nu se introduce si acestea ca carti de cetire, ci ca obiectu de invetiamentu? Mai departe intrebú eu, judecat'au comisiunea censuratória cum trebuie se fie cartea de cetitu, adeca legendarulu, ce directiune si ce cuprinsu trebuie se aiba ca se coresponda, fiindu elu bas'a pre care se radiema totulu in scól'a poporala, si cum póte o carte catechitica, a fi carte de cetitu? Dar póte cà mi so va face obiectiunea, cà nu sunt prescise prin logoa de scóle. E adevratu, inse legea de scóle presorie *sciintiele naturali*, si in acestea se cuprinde si Antropologi'a si Igiein'a — firesce cà precum unu invetiatoriu nepregatitu nu va invetiá scolarii sei nici fisic'a nici istori'a naturale etc. asia nu va sci propune nici Antropologi'a nici Igiein'a scolariiloru sei, cu atât'a mai pucinu a li face interesanti — déca nu va fi pregatitu din ele. Ronumitulu profesor germanu Dr. Bock dice in cartea despre „omulu sanetosu si morbosu: De ar avé invetiatorii potrivita privire in structur'a si functiunile organeloru omenesci, ei nu ar despartí, spiritulu ce l'au de a-lu cultivá si perfectená de catra corpu, si prin negrigirea obligamintelor catra corpu, nu ar inchide mintei omenesci gradulu oscultivarii, pre care a-lu ajunge elu este capace de la natura.“

fara zelu si ardore. Er uude este zelu si ardore; acolo este: potere.

Noi poftimu consolidare, si inca consolidare nationala si religionaria — si pentru ce amendoue acestea? va intrebá cineva, — la ce raspundemu simplu: *pentru cá biserica la noi e o forterétia, deunde avemu a ne luptá; éra natiunea e armata, care aperandu cetatea, se apera pre sine insasi.* Si déca va nutri fie care in sine unu zelu sinceru spre acést'a: noi suntemu consolidati, suntemu tari; si de se va aflá câte o óia ratacita, niei candu nu ne va poté disgustá, cáci inainte de a se face din ea o turmá, o vor mancá lupii. Nu ne desgusta, sciindu noi din mersulu naturei cá pintre sementi'a cea curata crescú si bu-rueni.

Preotimea a remasu in deretru cu consolidarea, ea cugetá pana acum'a ca o intrunire propria a ei este superfluu; dara inprejurarile din timpul presinte a provocat'o si pre ea a se impreuná si luptá, vedindu-si de multe ori atacate interesele chiar din fundamentu.

Clerulu din protopresviteratulu Chisineului a si facutu pasiulu pentru intrunire; — asteptámu se nu intardie nici pre auiria.

In 5 augustu s'au adunatu la Chisineu preotii din tóte partile protopresviteratului chiar si aceia cari nu au fostu primitu invitatiunea, — ci numai din audiu au intielesu despre infiintiarea „Reuniunei protopresviterale.“ Unu scopu, unu cugetu, unu simtiu erá in inim'a fiesce carui'a. si nu lipsia de cátu veteranulu conchiamatoriu d. protopresviteru Petru Chirilescu, se faca inceputulu se spuna scopulu adunarii — desí altmintrele toti ilu sciau. Caruntulu Protopresviteru inca erá miscatu de unu simtiu straordinariu, in tocmái ca unu capitanu de óste, care merge la lupta pentru o invingere segura.

La dóue óre d. m. fiindu adunati toti preotii la scól'a romana din locu, Rdss. d. protopopu prin o cuventare scurta, — dara strabatatória — a spusu scopulu adunarei, si in urma a facutu intrebarea, cá óre sunt toti preoti de facia se ne constituimú séu se se amene pana la alta ocaziune?! si asia

La propunerea lui Mihaiu Sturz'a, se hotaresce: ca acum'a se ne constituimú in o conferintia, ca cu ocaziunea altei adunari generale se ne potemu constitui definitivu.

Dupa acést'a Ioanu Ardelénu teologu de cursulu alu

de scóla nu e cu potintia a se exprime in numeru, drepta-aceea la conscrierea copilului trebue luatú in consideratiune ca mesuratoriú gradulu întregi desvoltari corporali si spiritali a lui. Igiein'a póte dice dara, cá ea nu are de reflectá nimica in contar cercetarii scólei dupa 6 ani, absolutu opresce inse ori ce instructiune metódica nainte de 5 ani, déca nu vremú se subminámu — in daun'a desvoltarii pré mature a puterii cugetetérie, — intrég'a viéta vegetative a copilului. Respecte pedagogice si sanitarie oprescu pentru totdoun'a, ori numai pentru unu timpú, pe acei copii dela frecuentarea scólei, cari in modu batatoriu la ochi ar fi remasu indereptu in desvoltare la toti morbiu acuti in cronica cari ceru temperatur'a patului, ori a chiliei, la toti morbiu unde e oprita siederea, la morbi contragiosi ai pelei, la schilaviri, cari oprescu scrierea, la idioti si muti, in fine in toti morbiu, cari ar vatemá sensurile vediului, audiului si alu mirosului

Câte óre are se petróca copilulu in scóla inca e intrebare fórte momentósa. Unu copilu, care nainte de a intrá in scóla, sariá, se jócá, amblá in cóci si incolo, nu pute siedé in scóla preste óre-si care numeru de óre, fora a-si periclitá spiritulu si corpulu, ce se afla in desvoltare. Pedagogii sciu din esperinti'a de tóte dilele cátu e de greu a fipsá atentiunea copilului si in mai mici spatia de tempu d. e. pe 20—30 minute. Avemu numai se cautámu la câte unu copilu in scóla si vom vedé, cá fati'a rosia a lui, cá neodichn'a lui ni aréta, cá cerculatiune sangelui, mai vertosu in subseli ale nepotrivite, este in elu dejá impededata si cá s'au escatu congestiuni catra crieru, de aici vine si dés'a curgere de sange din nasu la scolari, si cá acestu statu abnormu póte durá multu la unu copilu plapandu mai vertosu in scóla reu venturata. — Deci regul'a igieinistica purcede de aci, cá copiii, mai cu séma

III. in Aradu salutá adunarea preotimei prin o cuventare fórte nimerita, aretandu necesitatea Reuniunei; dupa acést'a:

In urmarea hotaririi de mai susu dnulu protopopu abdicendu de presidiu, provóca adunarea de a-si alege unu presiedinte pentru conferintia; la ce adunarea aclama pre dnulu protopopu de presiedintele conferintiei.

Afacerile pertractale se potú vedé in:

PROTOCOLULU

conferintiei preotiloru romani gr. or. din protopresviteratulu Chisineului tienuta in 8. augustu 1872. in Chisineu

1. Fiindu dnulu prot. Petru Chirilescu aclamatu de presiedinte alu conferintiei, ocupa presidiulu, multiamindu pentru incredere; si

2. De notariu a conferintiei se aclama Mihaiu Sturz'a

3. Dnulu pres. propune ca se se aléga o comisiune pentru elaborarea statuteloru Reuniunei, ca asia cu ocaziunea adunarii generale se se póta desbate si aprobá.

Se primesce

4. Moisia Bocsianu propune ca comisiunea se nu stee din mai multi de trei membri, demonstrandu conferintiei, cá cu cátu vor fi mai pucinii membri in comisiune, cu atât'a va fi operatulu mai iute gat'a si póte fi si mai bunu.

Se primesce

5. Pres. propune in comisiune pentru elaborarea statuteloru pre urmatorii: D. Ioanu Cornea, d. Moisia Bocsianu ti Mihaiu Sturz'a.

Se primesce.

6. Mihaiu Sturza propune ca terminulu adunarii generali pentru aprobarea statuteloru si infiintiarea definitiva a reuniunei se se hotarésca din conferintia, ca asia fie care interesatu de cauza se se pregatésca ca pe atunci se nu aiba asia feliu ce piedeci, cari nainte le póte incunjurá.

Dupa o desbatere mai indelungata: se primesce; si se hotaresce:

7. Ca terminulu adunarei generale se se puna pe 5. sept. a. c. st. v. pre candu tóta preotimea din protopresviteratulu Chisineulu se se conchiame protocolarminte la Chisineu; deci dara prin acést'a se invita fie care preotu din acestu protopresviteratu, care se intereséza de viitoriulu seu si nu voesce a-portá pre sine péta desinteresarii si a trándaviei, ca pe di'a de 5. Septemvre se se se presenteze la Chisineu.

8. Ne mai fiindu alte obiecte de pertractatu siedinti'a se inchieia la 5. óre d. m.

Chisineu, 8. augustu 1872.

MIHAIU STURZ'A m. p.
notariu.

cei mici, nu potú stá mai multu in scóla decâtú 2 óre, multu 2 1/2 óre nainte de médiadi si atâtéa dupa médiadi, lasandu-le între óre câte 5—10 minute libere, ca se se misce in scóla, ori in cátu ar fi potrivitú in coridoru (tarnatiu) ori in curtea scolii, candu e timpul frumosu. Au fostu Pedagogi si de aceia, cari au cerutu, ca tóte órele se se puna nainte de médiadi, cáci nu ar fi priinciosu a ocupá copiii spiritalminte in timpul digestiunei. Inse acestia au cadiautu in celu mai mare estremu, cáci prescindindu dela aceea, cá copiii pana la scóla facu o comotiune fórte priintósa pentru digestiune in aeru liberu, una ocupatiune continua de 4—5 óre li-ar descordá si ruiná cu multu mai tare sanetatea.

Órele de lectiune au se fic interesanti pentru elevi prin o potrivita impartire a obiecteloru de invetiamentu, si se se schimbe cu cantari cari nu numai pentru crieru, ci mai vertosu pentru plumani aducu mare folosu, cáci prin ele, plumanii, cari nu s'au desiertatu bine in timpul siederii pacinice, prin adenca insufflare a aerului in plumani la cantari se ventura mai bine si astfeliu se imbunatatesce miscarea sangelui, — prin gimnastica care din o parte devine o restauratiune, éra de alt'a o intarire a muschiloru si a plumaniiloru.

Cele mai grele si mai ponderóse obiecte de invetiamentu au sese puna iu órele prime, cele mai picinu esentiali si mai usióre in cele dupa prandiu.

(Va urmá.)

Dr. Vasileu.

Invitațiune.

Cumca e trista sôrtea preotimei nôstre, mai alesu in timpurile vitrege de acum, este tuturor cunoscutu; inse si mai trista e sôrtea veduveloru preotese si a orfaniloru preotiesci, cari de multe ori au a se luptá cu fôrcea, si cu lipsele de tóte dilele. Deci dara ca se se asigure încátva viitoriulu acestor'a, ce numai prin insocire se póte intemplá, prin acést'a am a invitá pe ^{17/29} Septemvre a. c. demanéti'a la 10 ôre, in localitatile mele, pre toti onorabiliu preoti si lumeni, caror'a li jace la inima inbunetatierea sôrtei acestoru de pe urma, spre consultare despre statutele infintiendului institutu pensionalu in favórea veduveloru preotese si orfani preotiesci. — *Temisóbra*, in 28. Augustu, 1872,

Mel. Dreghiciu m. p.
Prot. Themisiorii.

Schimbari in ministeriulu de cultu si de invetiamentu publicu.

Diariulu oficiale publica urmatóriele autografe imperatesci: Iubite ministre Pauler! Dessarcinandu-Te de la postulu de ministru alu cultului si alu invetiamentului, sprimendu-Ti recunoscintia pentru servitiile fideli si zelóse ce le-ai doveditu in asta calitate, totodata, la propunerea ministrului meu presiedinte unguescu, Te numescu de ministru alu Meu unguescu la justitia. Buda, 4. septembre 1872.

Franciscu Iosifu, m. p.
Conte Melchioru Lónyay m. p.

Iubite Trefort! La propunerea ministrului-presiedinte alu Meu unguescu, Te numescu de ministru alu Meu unguescu la cultu si invetiamentu.

Buda, 4. septembre 1872. **Franciscu Iosifu**, m. p.
Conte Melchioru Lónyay m. p.

VARIETATI.

= *Prea Santi'a Sa Parintele Episcopu alu nostru Procopiu Ivacicovicu*, sambeta sér'a a sositu cu sanetate in resiedinti'a sa venindu de la sinodulu archierescu din Sibiu.

= *Din Strainetate*. Trei miperati s'au intelnitu la Berolinu, a nume: Imperatulu Austriei, Imperatulu Rusiei si Imperatulu Germaniei, insociti de ministrii loru de externe Gorciacof, Bismark si Andrásy. Au fostu sarutari, imbracisari, reviste militare, iluminari si banchete, rectius banchete apoi iluminari. Au toastatu imperatii unulu pentru altulu, éra poporulu strigá de pe strate se traésca, — si alte spectacole ce nu merita a le insemná cu de a menuntulu. Luni in 9 sept. n. a fostu culmea solenitatiloru. La ocaziunea unui conductu musicalu, de imbuldiél'a cea mare a poporului, diece insi se gasira morti de turtiti, éra la treidieci insi raniti. — Inti'o fabrica prusésca cam patru mii de lucratori nu mai vreu se lucre, intr'altel se pregatescu asemene demonstratiuni din partea poporului. — La Hag'a membrii reuniunei „Internationale“ a lucratoriloru au ténutu congressu.

^{17/1872}

Concursu.

Devenindu vacante statiunile invetiatoresci dela clas'a I. si II. din comunitatea Cenadulu-Micu in comitatulu Cenadului, s'a fostu publicatu concursu pentru indeplinirea ambe-loru acestoru statiuni pana in 15. augustu cal. v. a. c. candu érá se se tiena si alegerea; inse din cause neprevedute amenenduse alegerea se prolungesce totu de odata si terminulu concursualu pana in 8. Septemvre cal. vechiu a. c. candu va fi si alegerea.

Emolumintele la statiunea dela clas'a a II. sunt: $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu, 200 fl. v. a. in bani, 6 stangeni de lemne moi, 3 stangeni de paie pentru incalditu, si cortelu liberu cu gradina; éra la statiunea dela clas'a I. 250 fl. in bani, 3 stangeni de lemne moi, cortelu liberu cu gradina si 150⁰ estravilanu pentru legumi. — Pentru incaldirea scóloru se va resolví cantitatea receruta de paie.

Doritorii de a ocupá unulu séu altulu din aceste posturi, sunt avisati a-si tramite recursele instruate cu documintele prescise in statutulu organicu catra dlu inspectoriu de scóle din cerculu Nadlacului, Mihaiu Sierbanu pana in diu'a alegerei. — In fine se cere dela recurinti, ca se se presente in faci'a locului in un'a din dominecele pana in diu'a alegerei, séu bataru in diu'a alegerei spre a dá proba despre destertateá loru in cantarile bisericesci.

Datu in *Cenadulu-Micu*, 20. augustu v. 1872.

1—3. **Comitetulu parochialu.**

In contielegere cu dlu inspect. cerc. de scóle.

Concursu.

Pentru ocuparea postalui de invetiatoriu din comun'a *Ignesci* comitatulu Aradului protopresbiteratulu B.-Ineului.

Emoluminte sunt 80 fl. v. a. 4 cubule de grâu, 4 cubule cucurudiu 2 mesuri fasola, 5 magi de fenu, 8 stingeni de lemne, 12 jugere pamentu parte de aratu parte tufariu care da dreptu de pascuitu, cortelu cu gradina si stolele inmormentarei.

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a-si trimitte recursurile cu documintele despre absolvarea preparandiei, la nspectoralu subscrisu in B.-Sebisiu pana in 18. septem. càci in 20. septem. st. nou se va téné alegerea — si a se presentá, celu pucinu una data la biseric'a din *Ignesci* pentru a si dá dovéda despre calificatiune in cantarile bisericesci.

1—3.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ilie Bozganu**, m. p. inspectore de scóle.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu din comun'a *Mineadu* comitatulu Aradului protopresbiteratulu B.-Ineului.

Emoluminte sunt 80 fl. v. a. 4 cubule de grâu, 4 cubule cucurudiu, 2 mesuri de fasola, 5 magi de fenu, 8 stingeni de lemne. 12 jugere pamentu tufariu care da dreptu de pascuitu, cortelu cu gradina si stolele de la inmormentari.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimitte recursurile cu documintele despre absolvarea preparandiei, la inspectorulu subscrisu in B.-Sebisiu pana in 18. sept. càci in 20. septem. st. nou, se va téné alegerea. — Totu de odata au a se presentá, celu pucinu una data la biseric'a din *Mineadu* pentru a dá dovéda despre calificatiune in cantarile bisericesci.

1—3.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Ilie Bozganu**, m. p. inspectore de scóle.

Concursu.

Prin mórtea fostiloru doi docinti in *Valea-Mare*, alui *Isanu Adamu* si a suplintelui *Pavelu Spinantiu*, statiunea e vacanta si se deschide concursu pana la 17 septembre a. c. candu se va téné si alegerea.

Emolumintele: bani gat'a 84 fl. v. a. 1 mage de lardu si 1 de sare, 15 pundi de lumine, 12 meti de grâu, 24 meti de cucurudiu, 1 jugheru aratoriu, 2 jughere fenatie, $\frac{1}{2}$ jugheru de gradina, cortelu bunu, 8 orgii de lemne din cari se incaldiesce si scól'a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, au se-si trimita prescisele documinte la comitetulu parochialu, si se se infacisizez pana atunci la sant'a biseric'a se-i auda poporulu cantandu.

Valea-Mare, 11. aug. 1872.

3—3

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Parteniu Gruescu** m. p. inspectodru de scóle.

Concursu.

In urmarea inaltei ordinatiuni consistoriale de ddo 15. fauru, a. c. Nro 24. scol. statiunea invetiatorésca d'in *Lunc'a* cerc. *Beiusiului* e dechierata de vacanta.

Emolumintele sunt: 90 fl. v. a. 8 cubule de bucate, 8 stangeni de lemne si veniturile cantorali.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt pofititi ca recursurile loru adresate comitetului parochialu cu tóte documintele necesarie se le substérna subscrisului inspectore pana in 23. sept. a. c.

Lunc'a, 23. augustu, 1872.

1—3.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **Nicolau Popovicu**, m. p. inspect. scol. cerc.

Concursu.

Pentru statiunile invetiatoresci din *Aciuva*, *Magulicea* si *Ladiuni*, — prin acést'a se deschide concursu, — doritorii de a ocupá vre una din aceste statiuni vor avé a-si tramite documintele necesarie conformu stat. organicu, adresate catra respectivele comitete parochiali, — subscrisului pana in $\frac{8}{20}$ septembre — care va fi di'a alegerei la *Ladiuri*, la *Aciuva* $\frac{10}{22}$ si *Magulicea* in $\frac{14}{16}$ septembre a. c. dupa médiadi, salariile la fie care scóla 200 fl. v. a. si 6 orgii de lemne.

Bodesci, 21. augustu 1872.

1—3.

din incredintiarea **Comitelor parochiale.**

Nicolau Butriu, m. p. inspectore de scóle in cerculu *Vidrei*.